

Міністерство освіти і науки України
Національний університет «Львівська політехніка»
Інститут сталого розвитку ім. В. Чорновола
Кафедра туризму

ІНДУСТРІЯ ГОСТИННОСТІ: СТАН, ТЕНДЕНЦІЇ РОЗВИТКУ ТА ПЕРСПЕКТИВИ ГАЛУЗІ В УМОВАХ ВІЙНИ

*ЗБІРНИК ПРАЦЬ
МІЖНАРОДНОГО НАУКОВО-ПРАКТИЧНОГО ФОРУМУ
(м. Львів, 19–21 квітня 2023 р.)*

Львів – 2023

Міністерство освіти і науки України
Національний університет «Львівська політехніка»
Інститут сталого розвитку ім. В. Чорновола
Кафедра туризму

ІНДУСТРІЯ ГОСТИННОСТІ: СТАН, ТЕНДЕНЦІЇ РОЗВИТКУ ТА ПЕРСПЕКТИВИ ГАЛУЗІ В УМОВАХ ВІЙНИ

**ЗБІРНИК ПРАЦЬ МІЖНАРОДНОГО
НАУКОВО-ПРАКТИЧНОГО ФОРУМУ**

(м. Львів, 19–21 квітня 2023 р.)

Львів
ТзОВ «Фірма «Камула»
2023

*Рекомендовано до друку Вченою радою
Інституту сталого розвитку ім. В. Чорновола
Національного університету «Львівська політехніка».
Протокол № 9 від «18» квітня 2023 року*

Індустрія гостинності: стан, тенденції розвитку та перспективи галузі в умовах війни : збірник праць Міжнародного науково-практичного форуму (м. Львів, 19–21 квітня 2023 р.) / [відп. ред.: проф. О. І. Мороз]. – Львів: «Камула», 2023. – 466 с.

До збірника наукових праць увійшли тексти доповідей з теоретичних і прикладних питань розвитку індустрії гостинності в умовах війни на Міжнародному науково-практичному форумі. Серед авторів збірника науковці та викладачі закладів вищої освіти та наукових організацій як з України, так і з-за кордону, фахівці у галузі туризму, готельно-ресторанної справи, представники профільних державних установ та органів місцевого самоврядування, активісти та громадські діячі, а також молоді вчені.

Для студентів, аспірантів, докторантів, учителів, викладачів та науковців туристичних, географічних, економічних спеціальностей, а також спеціалістів, які вивчають проблеми туризмознавства, туроперейтингу, географії туризму, готельно-ресторанного бізнесу.

*Статті подано в авторській редакції.
Автори повністю відповідають за добір,
точність наведених фактів, цитат, власних імен,
повноту і достовірність матеріалів, посилань і відомостей.*

З М І С Т

СЕМІНАР 1. ТЕНДЕНЦІЇ РОЗВИТКУ ТУРИСТИЧНОЇ ГАЛУЗІ В УМОВАХ ВІЙНИ	10
Кузишин Андрій, Поплавська Інна. ЗМІНИ В МІЖНАРОДНИХ ТУРИСТИЧНИХ ПОТОКАХ ПІД ВПЛИВОМ ВИМУШЕНОЇ МІЛІТАРИЗАЦІЇ ЦЕНТРАЛЬНО-СХІДНОЇ ЄВРОПИ	10
Тимчук Світлана. ВПЛИВ ЕКСКУРСІЙНОГО ТУРИЗМУ НА РОЗВИТОК КРАЄЗНАВЧОЇ СПРАВИ В УКРАЇНІ	16
Лущик Марія. ON DIGITAL METHODS AND INITIATIVES FOR THE PRESERVATION OF CULTURAL HERITAGE IN THE CONDITIONS OF WAR.	24
Сидорук Анна. ТЕНДЕНЦІЇ РЕГІОНАЛЬНОГО РОЗВИТКУ ТУРИСТИЧНОЇ ГАЛУЗІ В УМОВАХ ВОЄННОГО ЧАСУ	31
Люта Дарина. ІННОВАЦІЙНІ ТЕНДЕНЦІЇ РОЗВИТКУ РЕКЛАМНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ В ТУРИЗМІ	35
Худавердієва Вікторія. СУЧАСНІ ТЕНДЕНЦІЇ РОЗВИТКУ ТУРИСТИЧНОЇ ГАЛУЗІ УКРАЇНИ ПІД ЧАС ВІЙНИ	38
Гребінюк Вадим, Заїка Світлана. ШЛЯХИ РОЗВИТКУ ТУРИСТИЧНОГО БІЗНЕСУ ПІД ЧАС ВОЄННОГО СТАН.	45
Zaika Svitlana, Hridin Oleksandr, Zaika Olena. FEATURES OF BUSINESS PROCESS MANAGEMENT OF TOURIST ENTERPRISES	49
Бурдейний Сергій. СВІТОВИЙ ТУРИЗМ І ВІЙНА	54
Кузьменко Ольга. ГАСТРОНОМІЧНИЙ ТУРИЗМ НА ЛЬВІВЩИНІ	57

Гладкий Олександр. НАУКОВІ ОСНОВИ ФОРМУВАННЯ ВІЙСЬКОВО-ПАТРІОТИЧНОГО ТУРИЗМУ В УКРАЇНІ.64
Лепкий Михайло, Подоляк Володимир. СУЧАСНІ ТЕНДЕНЦІЇ РОЗВИТКУ ТУРИЗМУ ВОЛИНСЬКОЇ ОБЛАСТІ68
Манько Андрій, Боровець Зоряна. ОСНОВНІ АСПЕКТИ РОЗВИТКУ ТУРИСТИЧНОЇ ГАЛУЗІ МІСТА ЛЬВОВА В УМОВАХ ВИКЛИКІВ СУЧАСНИХ РЕАЛІЙ.73
Жук Юрій, Лемега Надія. ПЕРСПЕКТИВИ ВИКОРИСТАННЯ РЕКРЕАЦІЙНОГО ПОТЕНЦІАЛУ НОВОСТВОРЕНИХ ТУРИСТИЧНИХ МАРШРУТІВ ЛЬВІВСЬКОЇ ОБЛАСТІ В УМОВАХ ВИКЛИКІВ ВІЙНИ80
Кілінська Клавдія, Смик Оксана. ТУРИСТИЧНА ІНФРАСТРУКТУРА ЧЕРНІВЕЦЬКОЇ ОБЛАСТІ86
Несторишен Ігор. МІЖНАРОДНИЙ ДОСВІД ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ БЕЗПЕКИ ТУРИСТІВ У СФЕРІ АВІАЦІЙНИХ ПЕРЕВЕЗЕНЬ93
Паньків Наталія. РОЗВИТОК СТАЛОГО ТУРИЗМУ В ПРИРОДООХОРОННИХ ТЕРИТОРІЯХ КАРПАТ В УМОВАХ РОСІЙСЬКО-УКРАЇНСЬКОЇ ВІЙНИ	100
Поворознюк Дмитро. ТУРГАЛУЗЬ УКРАЇНИ: НОВІ ЗАВДАННЯ ТА ВИКЛИКИ	108
Ладичук Марія. ТУРИЗМ В ДЕОКУПОВАНИХ МІСТАХ УКРАЇНИ	112
Романів Павло, Терефенко Олена. ПОНЯТТЄВО-ФУНКЦІОНАЛЬНА СКЛАДОВА САМОДІЯЛЬНОГО ТУРИЗМУ	117
Стойко Ігор. СОЦІАЛЬНА ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ І ФОРМУВАННЯ СВІДОМОГО ГРОМАДЯНИНА – НАЙВАЖЛИВІШІ ТРЕНДИ ПІСЛЯВОЄННОГО ТУРИЗМУ . . .	124
Альтгайм Любов. ОСОБЛИВОСТІ ФОРМУВАННЯ І ПОПУЛЯРНІ НАПРЯМКИ ЕКСКУРСІЙНИХ МАРШРУТІВ ІЗ м. ТЕРНОПІЛЬ В УМОВАХ ВІЙНИ ТА ТЕНДЕНЦІЇ ЇХ РОЗВИТКУ.	131
Бойко Зоя, Дородних А. РОЗВИТОК КАВОВОГО ТУРИЗМУ В УКРАЇНІ	139

Вергун Антоніна, Шевчук Сергій. ТЕХНОЛОГІЇ ТУРИСТИЧНОГО БРЕНДУВАННЯ ПОСТВОЄННИХ ТЕРИТОРІЙ.	146
Дашук Юлія. МЕНЕДЖМЕНТ ОБ'ЄКТІВ КУЛЬТУРНОГО ТУРИЗМУ В УМОВАХ ВІЙНИ.	151
Терешкін Олег, Дуб Володимир. УДОСКОНАЛЕННЯ СИСТЕМИ РЕАБІЛІТАЦІЇ У СФЕРІ ГОСТИННОСТІ.	157
Заячук Мирослав, Брик Степан. СТРАТЕГІЧНІ ОРІЄНТИРИ САНАТОРНО-КУРОРТНОЇ СФЕРИ ЧЕРНІВЕЦЬКОЇ ОБЛАСТІ.	160
Grylitska Anzhela. DIGITAL TOOLS FOR MANAGEMENT OF INNOVATIVE ACTIVITIES OF TOURIST ENTERPRISES: UKRAINIAN ANALYSIS OF WARTIME CHALLENGES	165
Чуєва Інна. УПРАВЛІННЯ ЯКІСТЮ ПОЛУГ СФЕРИ ГОСТИННОСТІ У ВОЄННИЙ ПЕРІОД – ДОСВІД МІЖНАРОДНОГО ТУРИСТИЧНОГО БІЗНЕСУ	170
Тищенко Світлана, Кравчук Наталія, Ляшевич Анастасія. СУЧАСНИЙ СТАН РОЗВИТКУ ТУРИСТИЧНО-РЕКРЕАЦІЙНИХ РЕСУРСІВ ЖИТОМИРСЬКОГО РЕГІОНУ.	174
Якименко Сергій. РОЗВИТОК СІЛЬСЬКОГО (ЗЕЛЕНОГО) ТУРИЗМУ В УКРАЇНІ	181
Задворний Сергій. ТУРИСТИЧНО-ІНФОРМАЦІЙНІ ЦЕНТРИ ТЕРНОПІЛЬСЬКОЇ ОБЛАСТІ: СУЧАСНА МЕРЕЖА ТА ОСОБЛИВОСТІ ФУНКЦІОНУВАННЯ	184
Сеньків Мар'яна, Березович Христина. МЕМОРІАЛІЗАЦІЯ НАСЛІДКІВ РОСІЙСЬКО-УКРАЇНСЬКОЇ ВІЙНИ ДЛЯ МАЙБУТНЬО ГОРОЗВИТКУ ТУРИЗМУ В УКРАЇНІ	190
Бунтова Наталія, Томашук Юлія. ТУРИЗМ ТА ГОТЕЛЬНО-РЕСТОРАННИЙ БІЗНЕС: ВИКЛИКИ ТА МОЖЛИВОСТІ РОЗВИТКУ.	196
Добровольська Світлана. КЛІЄНТООРІЄНТОВАНІСТЬ ЯК ІНСТРУМЕНТ ФОРМУВАННЯ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОСТІ ПІДПРИЄМСТВ СФЕРИ ГОСТИННОСТІ	200

Зубехіна Тетяна. КУЛЬТУРНИЙ ТУРИЗМУ В УМОВАХ ВІЙНИ, ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ.	203
Мальська Марта, Мункачій Ірина. ВДОСКОНАЛЕННЯ НОРМАТИВНО-ПРАВОВОЇ БАЗИ СФЕРИ ТУРИЗМУ В УМОВАХ ВІЙНИ	207
Доброскок Ірина. ТУРИЗМ У СУЧАСНОМУ СВІТІ ЯК ГОЛОВНА ФОРМА РЕКРЕАЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ	215
Габа Мирослава. ТЕМНИЙ ТУРИЗМ В УКРАЇНІ ЯК ПЕРСПЕКТИВНИЙ ВИД РОЗВИТКУ ТУРИЗМУ	220
Чернишова Таїсія. СУЧАСНІ ВИКЛИКИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ ТУРИЗМУ В ТЕРИТОРІАЛЬНИХ ГРОМАДАХ ЖИТОМИРСЬКОЇ ОБЛАСТІ В УМОВАХ ВІЙСЬКОВОГО СТАНУ	224
Бучко Жанна. МАРШРУТ АКТИВНОГО ТУРИЗМУ «ІСТОРИКО-ЕТНОКУЛЬТУРНА СПАДЩИНА ВИЖНИЧИННИ».	228
Римар Юрій, Костючко Василь. ПЕРСПЕКТИВНІ НАПРЯМИ РОЗВИТКУ МОТОТУРИЗМУ НА ЗАХІДНИХ ТЕРЕНАХ УКРАЇНИ У ВОЄННИЙ ТА ПОСТВОЄННИЙ ПЕРІОД	234
СЕМІНАР 2. ГОТЕЛЬНИЙ БІЗНЕС У ВІЙСЬКОВИЙ ПЕРІОД: РЕАЛІЇ, ПРОБЛЕМИ, ПРОГНОЗИ	241
Мороз Олександр, Москвяк Ярослава. ВПЛИВ ВІЙНИ НА ГОТЕЛЬНО-РЕСТОРАННИЙ БІЗНЕС: ВИКЛИКИ ТА МОЖЛИВОСТІ ДЛЯ ПРИСТОСУВАННЯ В УМОВАХ КОНФЛІКТУ	241
Ганич Наталія, Гаталяк Оксана. СПОЖИВЧА ЛОЯЛЬНІСТЬ ЗАКЛАДІВ ГОСТИННОСТІ ЯК ЧИННИК СТАБІЛЬНОСТІ ПОПИТУ	247
Ільницька-Гикавчук Галина. ГОТЕЛЬНЕ ГОСПОДАРСТВО УКРАЇНИ В УМОВАХ ВІЙНИ: СУЧАСНИЙ СТАН ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ	253
Василишин Марія. ТУРИЗМ ТА ГОТЕЛЬНИЙ БІЗНЕС В УМОВАХ ВІЙНИ	260

Паук Оксана. ВПЛИВ ВІЙНИ НА ГОТЕЛЬНИЙ БІЗНЕС УКРАЇНИ.	265
Шило Данійл, Заїка Світлана. ГОТЕЛЬНИЙ БІЗНЕС ПІД ЧАС ВІЙНИ В УКРАЇНІ.	269
Тарасюк Ірина. ІННОВАЦІЙНІ АСПЕКТИ УПРАВЛІННЯ ПІДПРИЄМСТВОМ ГОТЕЛЬНОГО БІЗНЕСУ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ.	273
Веркуніч Анастасія. ЕКОЛОГІЧНО-ОРІЄНТОВАНІ ГОТЕЛІ ЯК ІННОВАЦІЙНИЙ НАПРЯМОК РОЗВИТКУ ГОТЕЛЬНОЇ ГАЛУЗІ У ПІСЛЯВОЄННИЙ ПЕРІОД	277
Балджи Марина, Богданенко Анастасія. ЯКІСТЬ ОБСЛУГОВУВАННЯ В ГОТЕЛЬНОМУ ГОСПОДАРСТВІ У ВІЙСЬКОВИЙ ПЕРІОД	281
Запірченко Людмила, Чумаченко Ольга. ТЕНДЕНЦІЇ РОЗВИТКУ ГОТЕЛЬНОГО БІЗНЕСУ КІРОВОГРАДСЬКОЇ ОБЛАСТІ	285
Іванов Андрій. ЕФЕКТИВНІСТЬ ЗАСТОСУВАННЯ ГОТЕЛЬНИМ ПІДПРИЄМСТВОМ ПОСЛУГ АУТСОРСИНГУ	289
Магалецька Ірина. ОСОБЛИВОСТІ ДІЯЛЬНОСТІ REIKARTZ HOTEL GROUP В УКРАЇНІ ПІД ЧАС ВОЄННОГО СТАНУ.	295
Мандюк Назарій. МАРКЕТИНГОВЕ УПРАВЛІННЯ ГОТЕЛЬНИМ ПІДПРИЄМСТВОМ У ВОЄННИЙ ПЕРІОД.	298
Ставська Юлія. УПРАВЛІННЯ ДОХОДАМИ ГОТЕЛІВ У ВІЙСЬКОВИЙ ПЕРІОД	303
Кошова Богдана. РОЛЬ ГОТЕЛЬНИХ ЗАКЛАДІВ ПІД ЧАС ВОЄННИХ ДІЙ	308
Кравченко Оксана. АНАЛІТИЧНЕ ДОСЛІДЖЕННЯ АКТУАЛЬНОГО СТАНУ ГОТЕЛЬНОГО БІЗНЕСУ УКРАЇНИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ ЙОГО РОЗВИТКУ.	312
Матвійчук Людмила, Жадько Оксана, Смаль Борис. ІНТЕГРАЦІЙНІ ПРОЦЕСИ ІНДУСТРІЇ ГОСТИННОСТІ ВОЛИНСЬКОЇ ОБЛАСТІ В УМОВАХ ВІЙНИ.	316
Чернишова Таїсія, Сахненко Анастасія. ЯК ВІЙНА ВПЛИНУЛА НА ГОТЕЛЬНІ ПІДПРИЄМСТВА	323

Петлін Ірина, Арутюнян Мікаель. ОСОБЛИВОСТІ УПРАВЛІННЯ ПЕРСОНАЛОМ ГОТЕЛЬНИХ ПІДПРИЄМСТВ.	326
---	------------

СЕМІНАР 3. РЕСТОРАННІ ТА ГАСТРОНОМІЧНІ ТРЕНДИ СВІТУ ТА УКРАЇНИ	331
Вівчарук Ольга. НОМІНАЦІЇ ЯК ІНДИКАТОР РОЗВИТКУ ЗАКЛАДІВ РЕСТОРАННОГО ГОСПОДАРСТВА	331
Філь Марія. АКЦЕНТ МІЖНАРОДНОГО РЕСТОРАННОГО БІЗНЕСУ В ПІДТРИМКУ УКРАЇНИ ПІД ЧАС ВІЙНИ	336
Шняк Оксана. ОСНОВНІ ВИКЛИКИ В РЕСТОРАННОМУ БІЗНЕСІ У ВОЄННИЙ ЧАС	344
Грицишин Анна, Терно Ярина. КОНКУРЕНТНІ ПЕРЕВАГИ КРАФТОВИХ СИРОВАРЕНЬ ЯК ТУРИСТИЧНИХ ДЕСТИНАЦІЙ ЗАХІДНОЇ УКРАЇНИ.	347
Долубовська Ольга. ТЕНДЕНЦІЇ В РЕСТОРАННІЙ ІНДУСТРІЇ: СУЧАСНІ ТРЕНДИ І ПЕРСПЕКТИВИ	355
Кругляк Марина. ТРАДИЦІЙНА ОБРЯДОВА СТРАВА «КРУПКИ» – ГАСТРОНОМІЧНИЙ БРЕНД ЖИТОМИРЩИНИ.	361
Lykholat Olena. HEALTHY EATING STRATEGIES AND LOCAVORE AS THE LATEST TRENDS IN THE HOSPITALITY INDUSTRY	365
Макухіна Світлана. ГАСТРОНОМІЧНИЙ ДИСКУРС ЯК ФАКТОР МІЖКУЛЬТУРНОЇ КОМУНІКАЦІЇ	371
Закусило Вікторія, Расулова А. КОНФЛІКТИ У ГОТЕЛЬНОМУ ТА РЕСТОРАННОМУ БІЗНЕСІ. РОБОТА ЗІ СКАРГАМИ СПОЖИВАЧІВ	376
Пандяк Ігор, Самчук Дарія. ОСОБЛИВОСТІ РОЗВИТКУ РЕСТОРАННОГО ГОСПОДАРСТВА УКРАЇНИ В УМОВАХ ВІЙНИ	378
Пандяк Ігор, Чудик Лілія. ВИКОРИСТАННЯ РОБОТІВ У РЕСТОРАННОМУ ГОСПОДАРСТВІ	381
Постова Валентина. СПІЛКУВАННЯ ЗІ «СКЛАДНИМ» ГОСТЕМ: ОСОБЛИВОСТІ ТА СУЧАСНІ ПІДХОДИ У ЗАКЛАДАХ РЕСТОРАННОГО ГОСПОДАРСТВА	387

Бондарєв Олександр. РЕСТОРАННІ ТА ГАСТРОНОМІЧНІ ТРЕНДИ СВІТУ ТА УКРАЇНИ	392
Рутинський Михайло. СТОРІЗ В ІНСТАГРАМ ЯК ЕФЕКТИВНИЙ ІНСТРУМЕНТ РОЗВИТКУ КЛІЄНТСЬКОЇ БАЗИ ТА ПРОСУВАННЯ БРЕНДУ РЕСТОРАННОГО ЗАКЛАДУ.	394
Пазюк Наталія. ТЕНДЕНЦІЇ РОЗВИТКУ РЕСТОРАННИХ ГОСПОДАРСТВ УКРАЇНИ ЗА СУЧАСНИХ УМОВ	400
Нестерчук Інна, Кучинська Яна. ГАСТРОНОМІЧНІ ТРЕНДИ ДАНІЇ	406
Нагернюк Діана. РЕСТОРАННИЙ БІЗНЕС У ВОЄННИЙ ЧАС	413
Теодорович Лариса. СУЧАСНІ РЕАЛІЇ АНТИКАФЕ ЯК «ТРЕТЬОГО МІСЦЯ»	417
Терещук Наталія. КЛАСИФІКАЦІЯ ПІДПРИЄМСТВ РЕСТОРАННОГО СЕРВІСУ	423
Чайка Світлана. ФІЛОСОФІЯ УКРАЇНСЬКОЇ САМОІДЕНТИЧНОСТІ КРИЗЬ ПРИЗМУ НАЦІОНАЛЬНОЇ ГАСТРОНОМІЇ	428
Мальська Марта, Філь Марія. ВИКЛИКИ СЕРВІСУ, ГОСТИННОСТІ У ЛЬВОВІ ТА ВНУТРІШНЬО-ПЕРЕСЕЛЕНІ ОСОБИ	434
Крамаренко Дмитро, Гіренко Наталія. ПЕРСПЕКТИВИ ВИКОРИСТАННЯ НОВИХ ФАРШЕВИХ НАПІВФАБРИКАТІВ ДЛЯ ХАРЧУВАННЯ ВІЙСЬКОВОСЛУЖБОВЦІВ	439
Рябенька Марина. ОРГАНІЗАЦІЯ РОБОТИ ЗАКЛАДІВ РЕСТОРАННОГО БІЗНЕСУ ПІД ЧАС ВІЙНИ В УКРАЇНІ	443
Сидорук Світлана, Мазурчук Павло. ТЕНДЕНЦІЇ РОЗВИТКУ ЗДОРОВОГО ХАРЧУВАННЯ «FITEATS» У СУЧАСНОМУ СЕРЕДОВИЩІ	449
Горшкова Людмила. ІВЕНТ-ЗАХОДИ, ЯК ПРІОРИТЕТНИЙ НАПРЯМ РОЗВИТКУ ЗАКЛАДІВ РЕСТОРАННОГО ГОСПОДАРСТВА	452
Паска Марія. СУЧАСНІ ТЕНДЕНЦІЇ РОЗВИТКУ РЕСТОРАННОГО БІЗНЕСУ ЛЬВІВЩИНИ	459

_and_its_Examples_in_the_World (дата звернення: 07.04.2023). 8. *From Memory to Action: A Toolkit for Memorialization in Post-Conflict Societies*. URL: <https://www.sitesofconscience.org/wp-content/uploads/2016/08/From-Memory-to-Action-A-Post-Conflict-Memorialization-Toolkit.pdf> (дата звернення: 07.04.2023). 9. *The Urge to Remember. The Role of Memorials in Social Reconstruction and Transitional Justice. Stabilization and Reconstruction*. 2007. № 5. URL: <https://www.usip.org/sites/default/files/resources/srs5.pdf> (дата звернення: 07.04.2023).

ТУРИЗМ ТА ГОТЕЛЬНО-РЕСТОРАННИЙ БІЗНЕС: ВИКЛИКИ ТА МОЖЛИВОСТІ РОЗВИТКУ

Бунтова Наталія Василівна,
к.е.н., доц., завідувач кафедри туризму та готельно-ресторанного
бізнесу,
Київський національний університет технологій та дизайну, Київ
Томашук Юлія Валеріївна,
здобувач магістерського рівня вищої освіти ОП 241 «Готельно-
ресторанний бізнес»,
Київський національний університет технологій та дизайну, Київ

Проведений авторський аналіз дав змогу визначити вектори розвитку туризму та готельно-ресторанного бізнесу. Важливим кроком подальшого розвитку індустрії гостинності є повне розуміння потреб клієнтів та їх повне задоволення.

Ключові слова: туризм, готельно-ресторанний бізнес, виклики, вектори розвитку

The author's analysis made it possible to determine the vectors of the development of tourism and the hotel and restaurant business. An important step in the further development of the hospitality industry is a complete understanding of the needs of customers and their complete satisfaction.

Keywords: tourism, hotel and restaurant business, challenges, vectors of development

Розвиток туризму на світовому рівні до початку пандемії коронавірусу досяг дуже високих показників. Планувалося, що до 2030 року кожен п'ятий мешканець планети здійснюватиме туристичні поїздки. Пандемія, що прийшла, раптово завдала величезної шкоди промисловості. За даними ООН, індустрія міжнародного туризму в 2020 році відкотилася до рівня кінця 80-х, коронавірус призвів до спаду кількості подорожей на 70-75%.

Повномасштабне вторгнення росії на територію України 24 лютого 2022 року поставило під загрозу не лише туризм на теренах України, але й міжнародний сектор подорожей, який щойно почав відновлюватись від втрат, викликаних пандемією Covid-19. Курорти, які все ще не прийшли до тями після ізоляції у зв'язку з пандемією, розраховували на українських та російських туристів, поки війна в Україні не поклала кінець подорожам. Війна на території України створює нові проблеми для глобального економічного середовища та загрожує завадити поверненню довіри до подорожей світом.

Сьогодні, коли світ живе в умовах пандемії, політичної нестабільності та воєнної агресії, багато організацій намагаються аналізувати, підбивати підсумки та робити прогнози щодо змін, які неминуче чекає на світовий туризм. Пандемія та глибока криза туризму серйозно вплинули на діяльність підприємств туристичної індустрії та на самих туристів, які змушені були підлаштовуватись під нові реалії. Численні дослідження останніх двох років підтверджують зміни «менталітету мандрівників», їхнє світосприйняття та психологію споживання в цілому.

Всупереч негативним прогнозам минулі три роки показали, що бажання людей подорожувати залишиться незмінним, тільки подорожі стають більш продуманими та ретельно самостійно спланованими, з урахуванням своїх потреб, очікувань та фінансових можливостей.

Переживши роки стресу, невизначеності та обмежень, пов'язаних з пандемією коронавірусу та війною, люди тепер цінують свій час, подорожі та добробут більше, ніж раніше.

Адже тепер є розуміння того, як швидко подорожі можуть бути відібрані.

Через вплив пандемії COVID-19 та загострення воєнного конфлікту у світі з'являються нові тенденції розвитку туризму, які збережуться протягом наступних кількох років. Ось основні з них:

- 1) зміна світових лідерів туризму;
- 2) нові вимоги до гігієни та рівня медицини в місцях призначення;
- 3) відпочинок на природі (підвищення попиту на глемпінг, велотуризм, рафтинг тощо);
- 4) поява нової туристичної пропозиції (відпочинок у санаторіях для зміцнення імунітету, реабілітація від коронавірусної хвороби та психологічної втоми від бойових дій);
- 5) індивідуалізм (зростання популярності індивідуальних засобів розміщення: намети, кемпінги, апартаменти);
- б) цифровізація (розвиток віртуального туризму, онлайн-бронювання).

Нині український туризм продовжує свій розвиток, не дивлячись на зменшення кількості гостей з-за кордону. На ринку змістилися акценти – суттєво скоротилася кількість людей, що подорожують по роботі, проте актуальним залишається класичний відпочинок у готелі. Це стосується замських готельних комплексів, гірськолижних курортів, які розташовані в Карпатах, й екотуризму на кшталт глемпінгів. Наразі найпопулярнішими місцями відпочинку є локації на природі – біля гір, лісів, озер тощо. Це викликано тим, що людям необхідно відволікатися, а природа – це найкращі ліки. Цей тренд з'явився ще під час пандемії, повномасштабна війна лише посилила його. Другий тип туризму за популярністю нині – воєнно-діловий. Проте слід розуміти, що відновлення туристичної діяльності залежить від того, як розвиваються події на фронті та від того, як швидко завершиться війна.

Виклики повномасштабної війни не стали на заваді й українському ресторанному бізнесу. Попри те, що сфера не була

готова до повномасштабної війни, вже зараз значна частина підприємств трансформується та виходить на нові ринки.

На кінець травня 2022 року в Україні закрилися 37% закладів громадського харчування. Сектор втратив до 60% працівників, а прибутки скоротилися вполовину або й більше.

На початку воєнної агресії експерти прогнозували, що за рік в Україні зачиниться майже 50% всіх ресторанів. Але цього не сталося, падіння ринку виявилось не таким катастрофічним. Навпаки, стали відкриватися нові заклади ресторанного обслуговування, що спеціалізуються здебільшого на онлайн-замовленнях [2, 3].

Культура доставки їжі і онлайн-замовлення стала розвиватися за останні чотири роки неймовірно швидкими темпами. Особливо це було помітно під час пандемії, коли заклади закривали і дозволяли працювати тільки на винос або на доставку (крім доставки алкоголю і продажу напоїв на винос). В Україні це Glovo, Raketa. Крім доставки зі звичайних закладів, зростає число замовлень з «віртуальних» ресторанів, які не приймають офлайн-гостей і готують виключно для доставки.

Наразі основним трендом розвитку індустрії гостинності є прискорення процесу цифровізації туристичних послуг, використання штучного інтелекту, більш активне впровадження сучасних технологій та підвищення значення ролі державної підтримки для розвитку галузі [1, с.370].

Найближчим часом для більшості галузей будуть характерні значні зміни, пов'язані зі зміною бізнес-моделей, лідерів, проривними інноваціями. Враховуючи нові тренди, гравці ринку туристичних послуг планують боротися за клієнта в цифровому просторі, що є наслідком глобальної цифровізації.

Література:

1. Buntova N. Innovation-related aspects of the development of world hotel services market / Natalia Buntova // Innovative Trends in World Trade Development: the monograph / Edited by Prof. A.P. Rumyantsev - Kyiv: NAU. 2018. – 416 p. – P. 362-384. 2. Ресторанний бізнес під час війни: де найбільш інтенсивно відкриваються нові заклади [Електронний ресурс]. – Режим доступу: https://24tv.ua/business/restoranniy-biznes-pid-chas-viyni-vidkrittya-restoraniv-ukrayini_n2151721. 3. Ресторанний бізнес у воєнний час: яка їжа, приміщення та в яких містах

користуються попитом [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://delo.ua/uk/business/restorannii-biznes-u-vojennii-cas-yaka-yiza-primishhennya-ta-v-yakix-mistax-koristuyutsya-popitom-398364/>

КЛІЄНТООРІЄНТОВАНІСТЬ ЯК ІНСТРУМЕНТ ФОРМУВАННЯ КОНКУРЕНТНОСПРОМОЖНОСТІ ПІДПРИЄМСТВ СФЕРИ ГОСТИННОСТІ

Добровольська Світлана Ярославівна

*к. геогр. н., викладач циклової комісії
готельно-ресторанної справи та туризму,
Галицький фаховий коледж імені В'ячеслава Чорновола, м.
Тернопіль*

У статті розглянуто питання актуальності клієнтоорієнтованого підходу як інструменту формування конкурентних підприємств сфери гостинності; виділено елементи клієнтоорієнтованості компанії; запропоновано ряд методико-практичних рекомендацій до діяльності підприємств щодо формування конкурентних переваг через впровадження клієнтоорієнтованого підходу.

Ключові слова: *клієнтоорієнтованість, конкурентоспроможність, підприємства сфери гостинності, елементи клієнтоорієнтованості компанії, конкурентні переваги.*

The article examines the issue of the relevance of the client-oriented approach as a tool for the formation of the competitive field of hospitality enterprises; elements of the company's customer orientation are highlighted; we offer a number of methodological and practical recommendations for the activities of enterprises regarding the formation of competitive advantages through the implementation of a client-oriented approach.

Key words: *customer orientation, competitiveness, the field of enterprise hospitality, elements of the company's customer orientation, competitive advantages.*

Навчальне видання

ІНДУСТРІЯ ГОСТИННОСТІ: СТАН, ТЕНДЕНЦІЇ РОЗВИТКУ ТА ПЕРСПЕКТИВИ ГАЛУЗІ В УМОВАХ ВІЙНИ

*збірник праць Міжнародного
науково-практичного форуму
(м. Львів, 19–21 квітня 2023 р.)*

Упорядник – Луцик Марія Василівна

*Статті подано в авторській редакції.
Автори повністю відповідають за добір,
точність наведених фактів, цитат, власних імен,
повноту і достовірність матеріалів, посилань і відомостей.*

Підписано до друку 13.04.2023 р.
Формат 60 x 84^{1/8}. Папір офсетний. Гарнітура Times New Roman.
Друк цифровий. Обл.-вид. арк. 22,5. Ум. друк. арк. 27,09.
Зам. № 230413/1. Тираж 20 прим.

ТзОВ “Фірма “Камула”
м. Львів, вул. Юрія Руфа, 57,
тел. 050-317-09-81, 067-314-24-53 (viber).
e-mail: iduma@ukr.net, www.ivanduma.com.ua
Свідоцтво Держреєстрації: серія ДК № 1258 від 06.03.2003 р.

І60 Індустрія гостинності : стан, тенденції розвитку та перспективи галузі в умовах війни : збірник праць Міжнародного науково-практичного форуму (м. Львів, 19–21 квітня 2023 р.) / [відп. ред.: проф. О. І. Мороз]. – Львів: «Камула», 2023. – 466 с.

ISBN 978-966-433-232-0

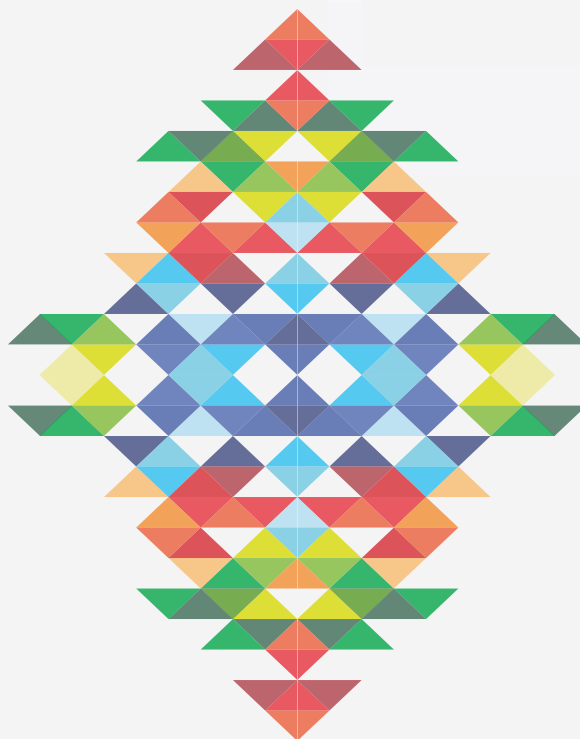
До збірника наукових праць увійшли тексти доповідей з теоретичних і прикладних питань розвитку індустрії гостинності в умовах війни на Міжнародному науково-практичному форумі. Серед авторів збірника науковці та викладачі закладів вищої освіти та наукових організацій як з України, так і з-за кордону, фахівці у галузі туризму, готельно-ресторанної справи, представники профільних державних установ та органів місцевого самоврядування, активісти та громадські діячі, а також молоді вчені.

Для студентів, аспірантів, докторантів, учителів, викладачів та науковців туристичних, географічних, економічних спеціальностей, а також спеціалістів, які вивчають проблеми туризмознавства, туropolейтингу, географії туризму, готельно-ресторанного бізнесу.

УДК 821.161.2-32

ІНДУСТРІЯ ГОСТИННОСТІ: СТАН, ТЕНДЕНЦІЇ РОЗВИТКУ ТА ПЕРСПЕКТИВИ ГАЛУЗІ В УМОВАХ ВІЙНИ

*ЗБІРНИК ТРАЦЬ
МІЖНАРОДНОГО НАУКОВО-ПРАКТИЧНОГО ФОРУМУ
(м. Львів, 19-21 квітня 2023 р.)*

ТзОВ «Фірма «Камуса»

ISBN 978-966-433-232-0